

Az erdélyi-fehérvári székeskáptalani jegyzőkönyvek / jegyzőkönyvi kivonatok az 1949–1952. évekből

Fontos egyháztörténelmi eseményekkel, személyiségekkel kapcsolatos székeskáptalani jegyzőkönyvi kivonatokat közlünk az 1949–1952. évekből. Mindegyik okmány előtt néhány mondatban összefoglaljuk a dokumentum lényegét és üzenetét, és ahol szükségesnek láttuk, magyarázatot is írtunk a bevezető részben vagy a lábjegyzetben. A kifejezések latinus formáit a hi-telesség kedvéért meghagytuk.

Közli: Marton József

Alábbi Jegyzőkönyv Márton Áron püspök letartóztatásának leghitelesebb kordokumentuma. Napra és órára vonatkozóan közli a nagy püspök letartóztatásának előzményeit és tényét. A székeskáptalanban jelen van még három olyan kanonok, akik nemsokára vérükkel tanúskodnak Krisztus és egyházuk mellett. Mindez a Jegyzőkönyv megfogalmazásában és üzenetében is érezhető.

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1949. jún. 27-i rendkívüli üléséről.¹

Jelen van: Sándor Imre nagyprépost, dr. Boga Alajos pp. ált. helytartó, Boros József, dr. Macalik Győző, dr. Péter Antal, Adorján Károly és Faragó Ferenc kanonok.

¹ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 470–471. lap.

Nagyprépost a megjelenteket üdvözölve az ülést megnyitja és bejelenti, hogy rendkívüli ülés összehívására mindnyájunkat lelünk mélyéig érintő fontos egyházmegyei ügy készítette. A megelőző napokon ui. véglegesen megállapítást nyert, hogy Főpásztorunk, aki innen június 21-én fontos tárgyalások lefolytatása végett Bukarestbe indult, nem érkezett meg oda és jelenlegi le tartóztatási helyéről semmi bizonyosat sem tudunk.

A tényeket, melyek ezen szomorú eseményt bevezetik, a következőkben összegezhetjük: a főpásztor bérmaútjáról jún. 16-án este érkezett haza egy székelyudvarhelyi autóval. Haladék nélkül hozzáfogott, hogy bukaresti tárgyalásait előkészítse és azokhoz az anyagot összegyűjtse. Közben 20-án délutánra meghívót kapott, hogy a helybéli prefektúrán egy értekezleten személyesen, helyettesítés kizárásával vegyen részt. Az értekezletre (az addigi állandó gyakorlatnak megfelelően) nem ment el. A 20-ról 21-re virradó éjjel a püspöki udvar rendőri megfigyelés alatt állott. A megfigyelés addig tartott, amíg a megelőző nap délutánján megrendelt bérautó jún. 21-én délelőtt 10 órakor Püspök úrral és Ferencz Béni h. igazgatóval el nem hagyta az udvart. Ezután csak annyit lehetett megállapítani még, hogy a bérautó útközben defektet kapott és a Püspök úr egy alkalmoszerűen odaérkező más autóra ült át kísérelőjével együtt, de már a tövisi állomáson nem szállottak fel. Tartózkodási helyük máig ismeretlen.

Határozat: Székeskáptalan az Egyházmegye életében páratlan esetről mély fájdalommal vesz tudomást és elhatározza, hogy a káptalani skutumot² Főpásztora kényszerű távollétében nem viseli. Egyben püspöki helytartó urat,³ kire most az egyházmegye vezetésének nagy felelőssége hárul, támogatásáról biztosítja.

² Mellen hordott kanonoki díszjelvény.

³ Dr. Boga Alajos.

Sz. 70–1949. Nagyprépost bemutatja *Az erdélyi püspökök székes-egyháza* című munkát, melyet a Székeskáptalan Püspök Urunk 25 éves papi jubileumára ajándék gyanánt készített elő.

Határozat: Székeskáptalan őszintén fájjalja, hogy ajándékát, mely bizonyára jóleső érzést keltett volna Püspök Úrban, át nem adhatja. Abban a reményben, hogy az átadás alkalmá is elérkezik, levéltárosnak adja át a munkát gondos megőrzés végett.

K. m. f.

Sándor Imre
nagyprépost

Dr. Macalik Győző
kanonok, jegyző

Rövid jegyzőkönyvi kivonat, de történelmileg fontos dokumentum az alábbi közlemény dr. Boga Alajos titkos Ordinárius letartóztatására vonatkozóan:

JEGYZŐKÖNYV-i kivonat

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1950. június 1-i rendes üléséről.⁴

Jelen van: Sándor Imre nagyprépost, Boros József, dr. Macalik Győző, Adorján Károly, Faragó Ferenc kanonok, és külön meghívásra Bikfalvi István esp.-plébános, mint a püspöki gazdaság és a káptalan alvinci gazdaságának vezetője.

A múlt ülés jegyzőkönyvét felolvasás után jóváhagyják.

Elnök napirend előtt fájdalommal emlékezik a mindnyájunk által ismert tényről, hogy dr. Boga Alajos püspöki helytartó urat május 11–12. közötti éjjel tartott házkutatás után letartóztatták s jelenlegi helyzetéről semmit sem tudunk. – Székeskáptalan an-

⁴ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 488. lap.

nak ismeretében, hogy a helytartó úr mennyi igyekezettel törekedett bennünket érintő ellentétek kiengesztelésére, mélyen fájjalja a történeteket.

K. m. f.

Sándor Imre
nagyprépost

Dr. Macalik Győző
kanonok, jegyző

Rövid jegyzőkönyvi kivonat, mely a nyugdíjalap ügye szempontjából fontos dokumentum:

JEGYZŐKÖNYV-i kivonat

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. március 1-jén tartott rendes üléséről.⁵

Jelen van: Sándor Imre nagyprépost,⁶ Boros József, dr. Macalik Győző, dr. Péter Antal, Adorján Károly és Faragó Ferenc kanonok.

A múlt ülés jegyzőkönyvét felolvasás után jóváhagyják. Sz. 4–1951. A Papi nyugdíjalap felszámolásáról Egyházmegyei Hatóság irata (475–1951. pp. sz.)

Határozat: Székeskáptalan tudomásul veszi, hogy mint a nyugdíjalapnak 1947. júl. óta tényleges vagyona nincs és 1949. évi 10. sz. törvény 29. szakasza értelmében minden ilyen jellegű intézmény megszűnt, az Erdély papi nyugdíjintézet is tényleg megszűnt. Tudomásul veszi tovább, hogy az Egyházmegyei Hatóság az 1947 előtt a nyugdíjalap tulajdonában lévő ingatlanok kezelését a Székeskáptalanra bízva és ezek továbbfordítása kérdésében is a Székeskáptalan javaslatát is tekin-

⁵ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 488. lap.

⁶ Sándor Imre nagyprépost ezt a székeskáptalani ülést vezette utoljára, mert kilenc nap múlva az állami hatóságok őt is letartóztatják.

tetbe veszi. A kezelési költségek címén Székeskáptalannak legfőbb havi 5000 lejt folyósít. – A Székeskáptalan ezek értelmében utasítja az Alapítványi Hivatalt, hogy a nyugdíj címén folyósított segélyek kifizetését szüntesse be, a nyugdíj-alap címén nyitott bankszámlát számolja föl és a számlán elismert összeget, mint kiutalt subventio visszatérítését az Egyházmegyei Iroda számlájára utalja vissza.

K. m. f.

Sándor Imre
nagyprépost

Dr. Macalik Győző
kanonok, jegyző

Rövid és szűkszavú jegyzőkönyvi kivonat Sándor Imre nagyprépost, titkos Ordinárius letartóztatásáról:

JEGYZŐKÖNYV-i kivonat

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. március 20-i rendes üléséről.⁷

Jelen van: Boros József elnök, dr. Macalik Győző, dr. Péter Antal, Adorján Károly és Faragó Ferenc kanonok.

A múlt ülés jegyzőkönyvét felolvasás után jóváhagyják.

Napirend letárgyalása előtt elnöklő kanonok őszinte és mély részvétét fejezte ki afölött, hogy Székeskáptalannak nagyprépostját f. évi márc. 10-ről 11-re virradó éjjel elvitték.

K. m. f.

Boros József
elnök

Dr. Macalik Győző
kanonok, jegyző

⁷ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 497. lap.

Alábbiakban az egyik legfontosabb okmányt közöljük, mely a romániai békepapi korszakban vitatott egyházi joghatósági kérdésére pontos választ ad. Ekkor jelentkezett a székeskáptalan előtt dr. Jakab Antal Ordinarius substitutus, és nyilvánította ki a Szentszék intézkedését. A jegyzőkönyvkészítő, dr. Macalik Győző egyértelműen fogalmazza meg a székeskáptalan kizárását a kormányzásból. A következő, 1951. május 10-ei rendes ülésen a jelen levő kanonokok az ápr. 3-i rendkívüli ülés jegyzőkönyvét felolvasás után jóváhagyták.⁸ Ezért elfogadhatatlan a székeskáptalan magatartása dr. Jakab Antal Ordinarius substitutus letartóztatása után, amikor a világosan megfogalmazott tiltás ellenére káptalani vikáriust választanak 1952. jan. 17-én.⁹

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. április 3-i rendkívüli üléséről.¹⁰

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Macalik Győző, dr. Péter Antal, Adorján Károly, dr. Baráth Béla és dr. Faragó Ferenc kanonok.

Sz. 30–1951. Dr. Jakab Antal Ordinarius substitutus jelentkezése.

Dr. Jakab Antal teol. tanár, vicerektor a Székeskáptalan előtt mai napon személyesen megjelent és bejelentette, hogy mivel Sándor Imre nagypóstop, provikárius távolléte óta már három hét eltelt és bár eltávozásával kapcsolatban semmi hivatalos értesítés nem áll rendelkezésünkre, visszatérése alig várható, ezért Püspök Úr Önagyméltóságának a 429. kán. 2. §-a és az Apostoli Szentszéktől kifejezetten jóváhagyott intézkedése alapján

⁸ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 499. lap.

⁹ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 511. lap.

¹⁰ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 498–499. lap.

az egyházmegye kormányzását Ordinarius substitutus-i minőségben átveszi és ezt a Kultuszminisztériumnak a mai napon bejelenti. Egyben a Székeskáptalan tudomására hozza, hogy az említett intézkedés következtében és mivel az Apostoli Szentszék az egyházmegye kormányzására vonatkozóan intézkedett, a Székeskáptalannak semmi joga vagy kötelezettsége az egyházmegye kormányzását illetően – káptalani vikárius választása útján – nincsen.

Hódolattal tudomásul szolgál.

K. m. f.

Boros József
elnök

Dr. Macalik Győző
kanonok, jegyző

Dr. Macalik Győző az 1951. júl. 25-i székeskáptalani ülésről készítette az utolsó jegyzőkönyvet, mert dr. Jakab Antallal egy időben, f. hó aug. 24-én letartóztatták. Ezt követően – az írás alapján egyértelmű – a jegyzőkönyveket Boros József vezette, de a jegyzői aláírásoknál Adorján Károly vagy dr. Faragó Ferenc kanonokok neve szerepel. A világi hatóságokkal közreműködő kanonokok ülései és jegyzőkönyvei önigazoló jellegűek. Az is érdekes, hogy fontos döntések meghozatalát 3-4 kanonok teszi meg:

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. augusztus 29-én tartott rendkívüli üléséről.¹¹

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Péter Antal, Adorján Károly jegyző.

¹¹ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 502–503. lap.

Sz. 47–1951. A vall.[ásügyi] min.[isztérium] felszólítja a káptalant, hogy a róm. kat. egyház statútum-tervezetéhez hozzászólva, adja meg véleményét.

Határozat: Mivel a tiltó rendelkezések miatt káptalan, mint ilyen, nem foglalkozhatik e kérdéssel, véleményt sem adhat.

Az egyes kanokok által adott vélemény magánvélemény lehet csupán. Erről a miniszternek értesítést küldünk a magánvélemények csatolásával.

Sz. 48–1951. A bukaresti káptalan megküldve a statútum tervezetét, kéri a[z erdély-fehérvári] káptalant, hogy véleményét nyilvánítsa, lehetőleg velük egyetértésben.

Határozat: Értesítjük a bukaresti káptalant, hogy az ügy már elintézésre nyert, lehetőleg velük egyetértésben.

Sz. 49–1951. A püspöki hivatal ügyvezetésének kérdése.

Határozat: Káptalan felkéri Adorján Károly kanonokot, hogy átmenetileg a püspöki hivatal ügyeit vezesse és a sürgős ügyeket elintézzze. Erről a minisztériumot értesítjük.

K. m. f.

Boros József
elnök

Adorján Károly
jegyző

Nem annyira fontos, de érdekes okmány a korabeli eljárásokról:

JEGYZÖKÖNYV-i kivonat

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. szept. 9-én tartott üléséről.¹²

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Péter Antal, Adorján Károly, dr. Faragó Ferenc.

¹² Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 503. lap.

Sz. 51–1951. A vall.[ásügyi] min.[isztérium] értesít, hogy a székesegyház részére 0,100 tonna cink táblát utalt ki.

Határozat: Ez ügyről semmit sem tudunk, a cink táblákat nem kértük s így át sem vehetjük.

K. m. f.

Boros József
elnök

Adorján Károly
jegyző

Dr. Jakab Antal Ordinarius substitutus tiltása ellenére a Székeskáptalan miniszteri nyomásra belemegy a káptalani helynök megválasztásába, más címet adva neki: Administrator Capitularis:

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. szept. 10-én tartott rendkívüli üléséről.¹³

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Péter Antal, dr. Baráth Béla, Adorján Károly jegyző.

Sz. 53–1951. Vicarius Capitularis választás ügye.

Elnök előadja a minisztérium kiküldöttével folytatott előzetes megbeszélés tárgyát.

A miniszter azt követelte, hogy a káptalan vicarius capitularist válasszon, mert az egyházmegye fej nélkül nem maradhat.

Elnök közölte, hogy a választást semmiképp sem eszközölheti, fel lévén függesztve választási joga. Még ha eszközölné is a választást, de megválasztható pap nem is fogadhatná el a választást.

¹³ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 504. lap.

Az államhatalom részéről sem lehet kívánatos, hogy az egyházmegye ügyeit törvényen kívül álló pap intézze.

Hosszas megbeszélés és a miniszterrel folytatott távbeszélői érintkezés után, káptalan hajlandó volt arra, hogy egy adminisztrátort válasszon, ki a kanonokok által megengedett jog és hatáskörben intézze átmenetileg az egyház ügyeit. E megoldáshoz a miniszter is hozzájárult.

Határozat: A fentiek meghallgatása után Káptalan úgy határozott, hogy a fentiek értelmében az ügyek vezetésével már meghívott Adorján Károly kanonokot a kánonok által engedélyezett jog és hatáskörrel Administrata Capitularis-nak választja meg. Adorján Károly a választást elfogadja.

K. m. f.

Boros József
elnök

Adorján Károly
jegyző

Adorjáni egy hónap múlva az ellenálló papság által támasztott nehézségek miatt a Székeskáptalantól kéri a felmentést, de a Határozatot tudomásul veszi:

JEGYZŐKÖNYV-i kivonat

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. okt. 18-án tartott üléséről.¹⁴

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Péter Antal, Adorján Károly, dr. Baráth Béla, dr. Faragó Ferenc.

Sz. 55–1951. Adorján Károly kanonok (sic!) részletes jelentést tesz az Ordinarius hiánya miatt előállott helyzet nehézségeiről, s az ügyek vezetésére adott megbízás alól felmentést kér.

¹⁴ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 505–506. lap.

Határozat. A részletes jelentést köszönettel tudomásul véve kérjük Adorján kanonokot, hogy a nehézségek dacára az ügyeket egyházunk érdekében tovább vezetni szíveskedjék. Sz. 58–1951. A központi személyzet és papnevelő előljáróinak-tanárainak államsegély ügye.

Határozat. Adorján kanonok előterjesztésére és a tagok hozzászólása után a központi adminisztrációs személyzet ügyét tudomásul véve a papnevelde ügyében a már tett ordináriusi intézkedések alapján dr. Péter Antal és dr. Faragó Ferenc kanonokok fogják a szervezés további munkáját irányítani.

K. m. f.

Boros József
elnök

Adorján Károly
jegyző

Adorján Károly joghatóságának hiányát egyértelműen elismeri a kanonoki csoport, az adminisztrálással megbízott kanonokot bizalmukról biztosítják és munkájának végzésére biztatják:

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. okt. 30-i üléséről.¹⁵

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Péter Antal, Adorján Károly, dr. Faragó Ferenc kanonokok.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvét tudomásul veszik.

Sz. 59–1951. Adorján Károly kanonok jelentést tévén a helyzet nehézségeiről, amelyet különösen a *jurisdictio* hiánya okoz, kéri az adminisztrátori megbízás alóli felmentését.

Határozat. Káptalan érzi és látja a nehézségeket, s ezeken úgy próbál segíteni, hogy Rómához fordul, feltárva a helyzetet.

¹⁵ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 506–507. lap.

Egyben Adorján kanonokot biztosítja teljes bizalmáról. Mindenben vele van, támogatja és segíti, s vele együtt kész viselni a helyzet okozta nehézségeket. Ezért kéri Adorján kanonokot, végezze tovább a teendőket. Adorján kanonok a káptalan kérésére tovább végzi a teendőket.

Sz. 60–1951. Adorján kanonok közli a miniszteri kiküldöttek közlése alapján a központi tisztviselők, papneveldei tanárok inkardinálásának ügyét, valamint a vidéki plébánosok néhányának kívánt áthelyezési ügyét.

Határozat. Hosszas és alapos megbeszélés után a Káptalan a tervezetet illetőleg kívánja: Contabil principal állásra Salamon Imre piskii plébánost, a referent principal és adminisztratív állásra Baczoni Júliát és Prein Gizellát. Ez utóbbi kettő ügyét külön felterjesztéssel is a minisztérium jóindulatába ajánlva. A papnevelde tanároknál megtárgyalja az egyházmegyéből alkalmazást nyerendő dr. Köpeczi [János] és Nagy Jenő, valamint dr. Kulcsár [Mihály] ügyét, s módot keres ezek kinevezésének elintézésére. Veress Ernőt lectornak ajánlja. Az elhelyezendő plébánosokat szólítsák fel az önkéntes távozásra. Új főesperesek csak adminisztratív jogkörrel bírhatnak. Hodor [Jakab] és Újlaky [János] ügyében a nehézségek miatt csak később lehet döntés.

K. m. f.

Boros József
elnök

Adorján Károly
jegyző

A Székeskáptalan „Ordinarius hiányáról” beszél, holott megvolt a titkos Ordinarius. Jellemző, hogy mindenben a minisztérium tudtával intézkedik, még a Szentszéknek küldött jelentésben is. Ugyanakkor meghozza azt a döntést is, hogy a püspöki törzsvagyon kezelését birtokba veszi.

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1951. okt. 31-i üléséről.¹⁶

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Péter Antal, Adorján Károly, dr. Faragó Ferenc kanonokok.

Sz. 61–1951. Dr. Péter Antal kanonok előterjeszti az Ordinarius hiánya miatt előállott zavaros helyzet megszüntetése érdekében az Apostoli Szentszékhez küldendő irat tervezetét.

Határozat. A bemutatott tervezetet helyesnek találván, gondoskodunk annak a minisztérium tudtával történendő továbbításáról.

Sz. 62–1951. A felelős vezetés nélkül maradt püspöki javadalmi vagyon ügyében.

Határozat. 1. Mivel a javadalmas püspök úr nincs idehaza, 2. mivel törvényes meghatalmazottja nincs, 3. mivel Székeskáptalan feladata a közvagyon ellenőrzése, 4. s mivel a törzsvagyonhoz most jelentős tőkepénz tartozik: Székeskáptalan a nehéz helyzetben kényszeri körülmények hatása alatt a püspöki javadalom felett felügyelet és ellenőrzést átveszi ideiglenesen, míg e feladatot jogos és illetékes tényező kezébe nem veheti.

Székeskáptalan egyben felkéri Boros József kanonokot e felügyelet gyakorlására. Boros kanonok az ideiglenes megbízást azzal fogadja el, hogy a fontosabb kérdésekben Káptalan döntését kéri, egyebekről időnkint beszámol.

K. m. f.

Boros József
elnök

Adorján Károly
jegyző

¹⁶ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 508. lap.

Sajátos intézkedés az „Ordinarius” ügyben. A csúsztatás ott van, hogy „Ordinarius hiányáról” beszélnek, holott az ülésen jelen lévő két főesperes-kanonok (Baráth Béla, Faragó Ferenc) szóbelileg hivatalosan tudomást szerzett a joghatósággal bíró Ordinárius (Márton Mózes) kilétéről:

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1952. jan. 17-én tartott üléséről.¹⁷

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Péter Antal, Adorján Károly, dr. Baráth Béla, dr. Faragó Ferenc kanonokok.

Sz. 9–1952. Az Ordinarius ügyében, illetve a Vicarius Capitularis választása ügyében.

Határozat. Felkérjük Adorján Károly admin. capitularist, hogy az egyházmegye minden papjához a következő iratot intézze:

A Ft. Székeskáptalan, mint az egyházmegye kormányzatában felelős tényező, foglalkozván az Ordinarius hiányában előállott súlyos helyzettel, a következőket állapítja meg:

1. Az egyházmegyének joghatósággal bíró Ordinariususa nincs, mert ha van kijelölt Ordinarius, ez a 334. can. 3. §-a alapján a canonica possessiot nem nyerte el.
2. A kijelölt Ordinarius – ha van – az előírt időn belül (vide 333 és 430 can.) nem jelentkezett, s ezért a 188. can. 2. §-a alkalmazható az ő esetére is.
3. Az egyházi törvények rendelkezése szerint az egyházmegye egy napig sem maradhat jurisdikcióval rendelkező Ordinarius nélkül. Ennek következményeképpen Székeskáptalan megbízásából az ügy végleges rendezése érdekében ezennel felszólítom, hogy ez irat vétele után azonnal jelentse ide be: 1. Tiszt.

¹⁷ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 511–512. lap.

ki van-e jelölve Ordinariusnak, vagy nem? 2. Ha igen, hajlandó-e a 334. can. 3. §-ában előírt jelentkezési kötelezettségnek eleget tenni, vagy nem?

Amennyiben ezen felszólításra febr. 10-ig nem ad választ, azt Székeskáptalan tagadó válasznak tekinti.

K. m. f.

Boros József
elnök

dr. Faragó Ferenc
jegyző

Az „Ordinarius”-i ügy tovább bonyolítása a Székeskáptalan részéről. Mindjárt gyanút kelt a Jegyzőkönyv szövegében az az utólagos betoldás, melybe a joghatóság szempontjából bele tudtak kapaszkodni Adorján Károlyék.

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1952. febr. 11-i üléséről.¹⁸

Jelen vannak: Boros József elnök, dr. Péter Antal, Adorján Károly, dr. Baráth Béla, dr. Faragó Ferenc kanonokok.

Sz. 21–1952. Káptalan előtt megjelent Kovács Béla kovásznai plébános, és a következőket jelentette ki: Dr. Jakab Antal Ordinarius delegatus 1951. év jún. 13-án Ferencz András kerelőszentpáli plébános jelenlétében kijelölte Ordinariusnak, a Márton Mózes csíkszentdomokosi plébánost, szintén kijelölt Ordinariust követő sorrendben, *ki most akadályozott állapotban van.*¹⁹ Dr. Jakab Antal két Ordinariust jelölt ki: Márton Mózeset és engem, mivel az előbbi Ordinariusok által kijelölt Ordinariusok mind akadályozott állapotban voltak.

¹⁸ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 514–515. lap.

¹⁹ Az elferdített mellékmondatot utólag más írószerral írta be Boros József.

Kovács Béla állítása igazolására Székeskáptalan előtt esküt tesz. A jelenlevő és Káptalan színe elé idézett Ferencz András kerelőszentpáli plébános pedig tanúvallomásával igazolja, hogy Kovács Béla ordinariusi szóbeli megbízatásánál jelen volt. Írásbeli megbízás nem volt.

Határozat. Székeskáptalan a fentiek után igazoltnak veszi, hogy Kovács Béla jogszerint kijelölt Ordinarius, az Apostoli Szentszéknek 1949. VI. 29. kiadott intézkedése alapján. Ennek következtében a can. 334. 3. §-a alapján az egyházmegye részére a canonica possessiot elnyerte.

Székeskáptalan Kovács Bélát, mint Ordinariust tisztelettel köszönti, s a törvényszerű engedelmisséget intézkedéseivel szemben megígéri.

Káptalan jegyzőkönyvre veszi Kovács Béla Ordinarius azon kijelentését is, hogy dr. Jakab Antal 1951. március 17-én nevezte ki Márton Mózeset Ordinariusnak. (Lásd 1953. (sic) ápril. 3. jegyzőkönyvet Dr. Jakab Antal jelentkezéséről.)²⁰ *Mindezeket jegyzőkönyvre veszi.*²¹

Sz. 21–1952. Kovács Béla Ordinarius Adorján Károly kanonokot Vicarius Generalisnak kinevezi, felhatalmazást adva az egyházbizományosság által az Ordinariusnak specialis modo fenntartott esetekre is, s egyben az egyházmegye teljes kormányzását rá bízta.

Határozat. Székeskáptalan örömmel veszi tudomásul a kinevezést és megbízást. Szeretettel üdvözli Adorján Károly vicariust s készséggel ígéri mindenben támogatását.

K. m. f.

Boros József
elnök

dr. Faragó Ferenc
jegyző

²⁰ A zárójelbe tett részt utólag más írószerral lábjegyzetszerűleg írta be Boros József.

²¹ Az elferdített mondatot utólag ceruzával írta be Boros József.

Sándor Imre nagyprépost ügye bírósági elítélése után:

JEGYZŐKÖNYV-i kivonat

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1952. márc. 8-i üléséről.²²

Jelen vannak: Boros József elnök, Adorján Károly, dr. Péter Antal, dr. Faragó Ferenc kanonokok.

Sz. 29–1952. Székeskáptalan megtárgyalja a Sándor Imre nagyprépost bírósági elítélése és vagyonának confiscálása következtében előállott helyzetet.

Határozat. Az adott körülmények között Sándor Imre kanonoki javadalmi joga megszűnt.

Sz. 30–1952. Adorján Károly kanonok vicarius generálisi kinevezését a minisztérium elismerte.

Határozat. Tudomásul szolgál.

K. m. f.

Boros József
elnök

dr. Faragó Ferenc
jegyző

A Székeskáptalan az Adorján Károly az ellen történő izgatások megoldását a minisztérium megkeresésével kívánja megfékezni:

JEGYZŐKÖNYV-i kivonat

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1952. szept. 16-i üléséről.²³

Jelen vannak: Boros József elnök, Adorján Károly, dr. Faragó Ferenc kanonokok.

²² Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 517. lap.

²³ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 524. lap.

Sz. 58–1952. Főhatóság tájékoztat az Ordinarius elleni izgatásról, a papok (... 1 x) való nyilvánításáról, az adó ügyekről és a püspöki uradalom helyzetéről.

Határozat. Tudomásul véve az adott felvilágosításokat, tisztelettel kérjük a szükséges intézkedés megtételét és a minisztérium megkeresését. Amennyiben szükséges lesz határozathozatalra, azt később tesszük meg.

K. m. f.

Boros József
elnök

dr. Faragó Ferenc
jegyző

Székeskáptalan örömmel veszi Cisar Th. Alexander bukaresti érsek szobafogsága Gyulafehérvárra való telepítésének változatát:

JEGYZŐKÖNYV

az erdélyi-fehérvári székeskáptalan 1952. okt. 25-i üléséről.²⁴

Jelen vannak: Boros József elnök, Adorján Károly, dr. Péter Antal, dr. Faragó Ferenc kanonokok.

Sz. 66–1952. Cisar Th. Sándor érsek úr Gyulafehérvárra tervezett tartózkodása.

Határozat. Székeskáptalan örömmel veszi tudomásul a tervet, hogy az érsek úr tartózkodási helyéül Gyulafehérvár jelöltesék ki, kérjük a Ft. Főhatóságot, hogy a terv megvalósítása végett a szükséges lépéseket tegye meg. Az érsek úr részére a püspöki palotában jelöltessék ki lakás.

K. m. f.

Boros József
elnök

dr. Faragó Ferenc
jegyző

²⁴ Káptalani Jegyzőkönyv Törzskönyve, XVI. kt. 525. lap.